

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	DYSARTRIA
Kod przedmiotu*	L 43
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Onomastyki
Kierunek studiów	Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	Język polski
Koordynator	dr Barbara Drozd
Imię i nazwisko osób prowadzących	dr hab. Agnieszka Myszka, prof. UR, dr M. Kułakowska, dr Barbara Drozd

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
 wykład – zal. bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza na temat terapii dyslalii; wiedza o przyczynach wad wymowy; wiedza z zakresu anatomii oraz neurologii; Wiedza na temat roli mózgu w procesie porozumiewania się; znajomość podstaw neuroanatomii oraz psychologii rozwojowej i klinicznej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	zdobycie przez słuchaczy wiadomości z zakresu etiologii i symptomatologii dysartrii, sposobów diagnozowania oraz metod terapii;
C ₂	Poznanie metod i technik diagnostycznych w dysartrii.
C ₃	nabycie umiejętności prowadzenia terapii osób z dysartrią i anartrią przy użyciu różnych metod
C ₄	wykształcenie w słuchaczach wrażliwości na problemy osób dotkniętych dysartrią i ich rodzin

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych i do efektów ze standardu kształcenia nauczycieli
EK_01	Student/ka zna procedury postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w przypadkach dysartrii. Wie, jakie są przyczyny tego zaburzenia oraz jego objawy.	K_W01
EK_02	Student/ka ma podstawową wiedzę na temat konkretnych metod i technik stosowanych w dysartrii. Wykazuje się znajomością aparatu mowy i jego funkcji podczas stawiania diagnozy terapeutycznej.	K_W09 E1L.W3
EK_03	Student/ka potrafi rozpoznać i ocenić opóźnienia w rozwoju mowy. Umie właściwie zinterpretować wyniki badań i dobrać odpowiednią dla dysartrii i konkretnego i jej konkretnego przypadku formę terapii.	K_U01 E.1L.U3
EK_04	Student/ka umie odróżnić zaburzenia dysartryczne od innych zaburzeń mowy. Potrafi postawić właściwą diagnozę, przy wykorzystaniu wiedzy z zakresu nauk medycznych.	K_U02 E.1L.U3
EK_05	Student/ka jest świadomy/a tego, jak ważne jest wybranie odpowiedniej metody terapeutycznej dla pacjenta ze zdiagnozowaną dysartrią. Jest świadomy stawianych przed nim wymagań po ustaleniu właściwej diagnozy.	K_K02 E.1L.K2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nerwy obwodowe a ich funkcje dla mowy. Dysartria – znaczenie terminu (definicje medyczne i logopedyczne).
Etiologia, patomechanizm i symptomatologia zaburzeń dysartrycznych; klasyfikacja objawowa F. Darleya
Charakterystyka różnych typów zaburzeń dysartrycznych (dysartria korowa, dysartria rzekomoopuszkowa, dysartria opuszkowa itp.)
Logopedyczna diagnoza dysartrii (ocena artykulacji, prozodii, fonacji, oddychania i motoryki narządów mowy, analiza badań specjalistycznych, lekarskich, psychologicznych); eksperymentalna skala dysartrii jako pomoc w określaniu specyfiki zaburzeń mowy w MPDz); dysartria a inne zaburzenia komunikacji

Metody i techniki pracy z dzieckiem dysartrycznym. Organizacja pracy logopedycznej w dysartrii (ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia fonacji, artykulacji i prozodii).
Dysartria a inne zaburzenia mowy. Diagnostyka różnicowa
Choroby i uszkodzenia układu nerwowego ze współwystępującymi typami dysartrii.
Planowanie opieki nad pacjentem i współpraca z rodziną; dokumentacja logopedyczna pacjentów z dysartrią.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

- Wykład problemowy
- Wykład konwersatoryjny
- Wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	Ocena wypowiedzi podczas dyskusji po wykładzie i w czasie konsultacji; ocena testu zaliczeniowego	wykład
EK_02	Ocena wypowiedzi podczas dyskusji po wykładzie i w czasie konsultacji; ocena testu zaliczeniowego	wykład
EK_03	Ocena testu zaliczeniowego	wykład
EK_04	Ocena wypowiedzi podczas dyskusji po wykładzie i w czasie konsultacji; ocena testu zaliczeniowego	wykład
EK_05	Ocena wypowiedzi podczas dyskusji po wykładzie i w czasie konsultacji	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Zaliczenie bez oceny.</p> <p>Warunkiem uzyskania zaliczenia jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział w zajęciach, • czytanie zalecanej literatury, • pozytywny wynik testu końcowego (test wyboru; uzyskanie min. 60% pozytywnych odpowiedzi)
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15 W
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta <ul style="list-style-type: none"> • Studiowanie literatury przedmiotu, • Przygotowanie do testu zaliczeniowego 	5 5
SUMA GODZIN	28
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Jauer-Niworowska O., 2009, *Dyzartria nabyta. Diagnoza logopedyczna i terapia osób dorosłych*, Warszawa.
- Jastrzębowska G., 2003, *Zaburzenia dyzartryczne u dzieci*, [w:] *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, red. Gałkowski T., Jastrzębowska G., Opole, s. 120-141.
- Lewandowski A., Tarkowski Z., 1989, *Dyzartria. Wybrane problemy etiologii, diagnozy i terapii*, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- Gałkowski T., Jastrzębowska G., 2003, *Logopedia – pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki*, tom 2., Opole.
- Gałkowski T., Szeląg E., Jastrzębowska G., *Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki*, Opole 2005.
- Gustaw K., 2005, *Dyzartria w mózgowym porażeniu dziecięcym. Eksperymentalna skala dyzartrii jako technika diagnostyczna pomocna w określaniu specyfiki zaburzeń mowy w mpd.*, „Logopedia”, 34, s. 273-289.
- Gustaw K., Mirecka U., 2000, *Dyzartria w chorobach neurodegeneracyjnych. Skala Dyzartrii w diagnozie pacjenta ze zwyrodnieniem mózdkowo-oliwkowym*, „Logopedia” t. 27.
- Jastrzębowska G., Pelc-Pękala O., 1999, *Diagnoza i terapia dysartrii*, w: *Logopedia*, red. Gałkowski T., Jastrzębowska G., Opole.
- Jauer-Niworowska O., 2009, *Dyzartria nabyta. Diagnoza logopedyczna i terapia osób dorosłych*, Warszawa.
- Jauer-Niworowska O., Kwasieberska J., 2009, *Dyzartria. Wskazówki do diagnozy różnicowej poszczególnych typów dyzartrii*.

- Mierzejewska H., Przybysz-Piwkowa M., 1997, *Mózgowe porażenie dziecięce. Problemy mowy*, Warszawa.
- Mirecka U., 2015, *Standard postępowania logopedycznego w przypadku dyzartrii* [w:] *Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego*, red. Grabias S., Panasiuk J., Woźniak T., Lublin, s. 839-862.
- Mirecka U., Gustaw K., 2006, *Skala dyzartrii. Wersja dla dzieci*, Wrocław.
- Obrębski A, Woźnica B., 1997, *Zaburzenia dyzartryczne u dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym*, [w:] *Mózgowe porażenie dziecięce*.
- Sobaniec W., Otapowicz D., Kurowska-Zawada B., 2008, *Dyzartryczne zaburzenia mowy w korelacji z obrazem klinicznym mózgowego porażenia dziecięcego*, „*Neurologia Dziecięca*”, 34, s. 29-35.
- Szeląg E., 2006, *Mózgowe mechanizmy mowy*, w: Górski T., Grabowska A., Zagrodzka J., *Mózg a zachowanie*.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej